

28x20

ÁRA
20
FILL.



M. N. MUZEUM KÖNYVTÁRA
 Hírlapkönyvtéri
 I. növevénynapló
 1929/643...sz.

HALÁSZ VILMA
 felvétele

1929.
 Október.

8167

MEGJELENIK HAVONTA

BRÁZAY SÓSBORSZESZ A LEGJOB B



ÓVAKODJUNK ÉRTÉKTELEN UTÁNZATOKTÓL!

A Brázay készítmények, mint a:

Brázay sóborszeszappan, Majád krém, Kölni víz,
Kalogén fogkrém, Brázay mosósappan világhírűek.

Már a nagypapa is Brázay sóborszeszt használt s az umoka is hűségesen kitart mellette, mert mindhiába a legelső és legjobb eredeti sóborszesz a

BRÁZAY

SÓSBORSZESZ

a fiú

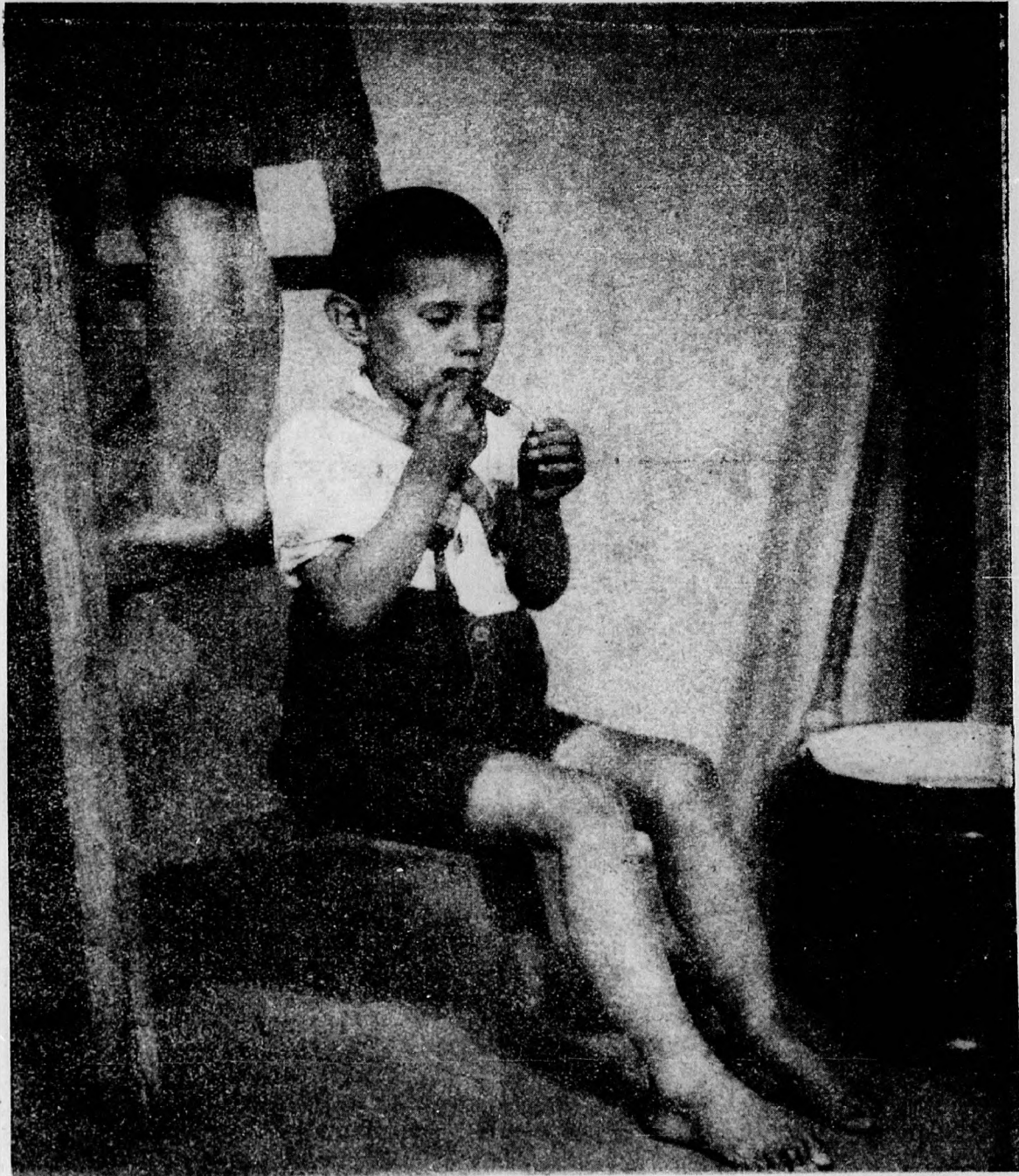


Szerkesztőség:

Budapest, IX., Gönczi Pál u. 4. Telefon: Aut. 855-57

Kiadóhivatal:

Budapest, X., Szapáry ucca 31. Telefon: J. 348-76



Nagy szivarral kis fiú

(Fj. Vaida Pál felv.)

Óda a füsthöz

Irtó: Nagy Endre

Ugye láttatok már a mozi-hiradó képén, amint az amerikai hadi repülőgép dörögve száll és hátul, mint valami fantasztikus skarabeus-bogárból kómikusan valószínűtlen mennyiségben dől a füst. Ennek a füstnek az a hivatása, hogy a féltett várat, pályaudvart, hidat elrejtse az ellenséges repülő bombái elől. Jön bizakodva az ellenséges repülő és egyszer csak áthatolhatatlan füst, gomolygó felhői veszik körül. Egyszerre megvakul minden terv, minden cél, már csak egy gondja marad: hogy valamiképpen önmaga hazataláljon szépszerével.

Nagy dolog ez!

De még nagyobb dolog, amikor lelkem boltozatán fenyegető zümmögéssel jönnek a rettenetes repülőgépek: a múlt kínzó emlékei, a jelen csillapíthatatlan fájdalmai, a jövő álomrontó gondjai. És akkor, a szorongatás legkétségbeejtőbb pillanatában kirepül a zsebből a csodás ellenszer, a karsú cigaretta és óvó szeretettel füstfelhőjébe

takarja ijedt agyamat és szívemet. Gomolyog a füst és alatta, mint meleg dunyha alatt a rémült kisgyerek, ott piheg megbújva a szívem. És örvendezve hallgatja, hogy irányt és célt veszítve, mint távolodnak tőle a fenyegető rémek...

Hej, ha Julius Caesar testőreinek négy-szögében szívszorító izgalommal lesván a csata kimenetelét, amely Gallia sorsáról döntött, — hej, ha akkor egy kis cigarettát rághatott volna!

És Rabelais börtönében a tüzes francia borokról és a szép provencei menyecskekéről álmodozván, — ha rágyújthatott volna egy trabukkóra, hogy annak könnyű füstjéből kössön szárnyat képzeletére!

Julius Caesar... Dante... Rabelais... hallhatatlan nagyságok és elmúlhatatlan dicsőségükre gondolva oly szánalmasan törpének érzem magam. De aztán szépen rágyujtok egy cigarettára és — sajnálni kezdem őket.

keretek egy kis tüzet!

irtó: Feiks Jenő

Az ember nem hinné, hogy a tűzkérésből mennyi kisebbfajta komplikáció keletkezik, már mint a jómodor szempontjából.

A berlini Tiergartenben egy barátom tüzet kért egy arramenő jólöltözött úrtól. Barátom kalapot emel. Cigarettáját enyhén meglobogtatja, majd a szokásos udvarias frázisba kezd:

— Darf ich um stb?

Az idegen nagyot húz tüzes szivarjából. Felelete meglepő:

— Ich gebe prinzipiell kein Feuer!

Azzal otthagyt bennünket — leégre. »Előbb« nem ad tüzet. Jó békebeli német dolog, gondoljuk.

És elhatározzuk, hogy ezen túl jól megnézzük azt, akitől tüzet kérünk. Mert az egyszerű refütől kezdve csomó lehetősége van a kisebb-nagyobb kellemetlenségeknek. Volt

olyan eset is, hogy valakinek egy félig kiszívott szivar a rangjába került: egyszer udvari vadászon az ügyetlen házigazda félig kiszívott szivarját nyújtotta Európa egyik leghatalmasabb uralkodójának. Ennek az úrnak a vadászterületén se esett el több vad, fejedelmi golyó által meglisztelve.

Maradjunk a bagónál: Égő szivarral nem illik tüzet kínálni.

Először: dohányzási szakértői szempontból, mert például a cigarettás azt állítja, hogy megérzi cigarettáján a szivar ellenséges ízét.

Másodszor: mert nem esztétikus dolog, hogy egy, az én szájamból kivett tárggyal kínáljam meg partneremet.

Harmadszor: mert elrontom vele a szivaromat, ha tűröm, hogy szivarom gondos rétegekben égő hamujába egy idegen cigaretta belefúrja a fejét. Ezért égő szivart rágyújtás szempontjából felajánlani nem illik, de nem illik elkérni sem!

Ha már nincs a körzetben gyufa vagy



öngyújtó és már csak Robinsón Crusoe receptje — két száraz fának órákig tartó egymáshoz való dörzsölése — gyúlnék lángra, akkor is bocsánatkérő frázissal kínáljuk fel égő, rendesen rosszillatú havannánkat:

— Ha szabad... vagy: bocsánatot kérek, de csak ezzel az égő szivarral kínálhatok tüzet...

Ezzel elkerüljük a modortalanság vádját. Szabadon megjegyeznünk, hogy ez udvariasság férfakkal szemben is kötelező. Még olyan férfakkal szemben is, akiknél nincsenek karriérbeli vagy üzleti érdekeink.

Persze vigyáznunk kell arra is, hogy túlzottan udvariassak se legyünk. Nemrég mosolyognunk kellett valakin, aki egy nagyobb társaságban ide-odaforgatta a szemét, hogy kikémlélje, vajjon ki akar rágyújtani? Hogy kiránthassa új öngyújtóját és az illető orra alá tarthassa, nemre való tekintet nélkül. Percenkint villámlott öngyújtója megvilágítván tulajdonosa arcát, melynek kifejezése egy ambiciózus komornyikéval vetekedett.



Elég, ha szomszédainkkal szemben vagyunk figyelmesek, különösen nagyobb társaságban. Távolabb ülők tüzeről gondoskodják a távolabbi szomszéd.

Manapság, amikor a hölgyek erősebb dohányosok, mint mi, (mert az ő orvosuk elfelejtette a dohányzást), nagyon sok dáma dohány- és női készlete oly korrektül felszerelt, hogy majdnem sértőnek tartja, ha a rágyújtásnál segítségére sietünk. Mintha ezt gondolná:

— Ez csak nem tart engem nőnek? Vagy ha igen: csak nem tart olyan snasznak, hogy ne volna gyöngyökkel, órával felszerelt saját öngyújtóm, amit most hozott Londonból a barátom?...

Az ilyen önálló dohányzókat tiszteljük meg azzal, hogy ne nyújtunk tüzet. Különösen gyufaszállal ne, mert azt lenézik, mint a konflist, a gázvilágítást, egy régi, rossz világ utolsó maradványait.

A gyufával való tűzkínálás különben is probléma. Még pedig nem kicsi probléma.

Mit csinálunk?

— Nyújtunk át az égő gyufát? Vagy ne nyújtunk át? A nyújtott gyújtó tudniillik közben megégeti az illető kezét, esetleg — ami még nagyobb baj — a saját kezünket is.



Szóval ne nyújtunk? Viszont akkor nem tud az általunk megfeszített személy kedve szerint rágyújtani. Hölgyek félnek attól, hogy leégetjük a festéket a szempillájukról. Vagy ügyetlenül bekor-mozzuk az arcukat. E kisebbfajta balesetek különösen akkor fordulnak elő, mikor túlságos udvariasságból sietünk a kiszolgálással.

A praxis azt mondja tehát: ha tüzet kínálunk 1. ne siessünk. Hanem óvatosan és lassan közeledjünk a gyufával. Ne gyújtunk fel az imádottat! 2. Ha hölgyünk a gyufát el akarja tőlünk venni: ne adjuk oda. (Hanem »pardon« kiáltással jelezzük, hogy teljes mértékben szolgálatára akarunk állani. 3. Elég magasra tartsuk a tüzet, mert hiba, ha például egy hölgyet vagy idősebb urat meghajlásra kényszerítünk. (Bár érthető, ha ez hiúságunknak hízeleg. Azonban még a Vasgyárosnak sem sikerült.) 4. Minden udvariaskodásunk mellett is szükség van az erőszakoskodás egy csendes fajtájára is: ne sokat »ön után« ozzunk, mert közben megégetjük a körmeinket. Legjobb ha egy rágyújtás után mindjárt el is fújuk a gyufát és másik gyufát gyújtunk.



Utolsó pont: szivarossal szemben más a szabály. Ne siessünk a szivaros segítségére. Hagyjuk, hogy kivége a zsebét. Várjunk, míg levágja, kifújja a szivarját. Ez neki gusztusa, Ezzel ő nem siet.

A szivaros különben sem olyan ideges, mint a cigarettás.

Mert ha gyerekes udvariaskodással rohanást rágyújtunk egy gyufára, hogy az örgróf illatos havannájába kezdjen: az örgróft arra kényszerítjük, hogy riadtan a zsebébe nyúljon, hogy onnan zsebét kihalássa. Készkinyitás — sebesülés nélkül — levágás, kifújás... ezalatt pedig fogy a gyufa, jaj, melegíti is már a körömöt... és most még jön ő... gyorsan elkapja, szerencsére. Még sikerült is a szivar egyik oldalát félig meggyújtani. De a szegény gyufát a szőnyegre kellett ejteni, már nem lehetett fogni... Az ilyen tüzetnyújtásra mondja az angol:

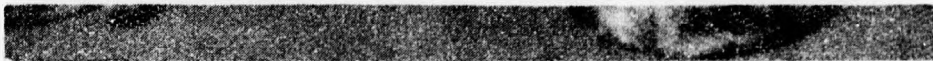
— Köszönöm Önnek a kis kényelmetlenséget.

SZEMTELENSÉG

Egy áruház lángokban ég. Óriási tömeg nézi a tüzet. Egy úr a tömegeből odamegy a tűzoltóparancsnokhoz: Szabadna kérem egy kis tüzet...



AMIG EGY CIGARETTA ELJUT ODÁIG...

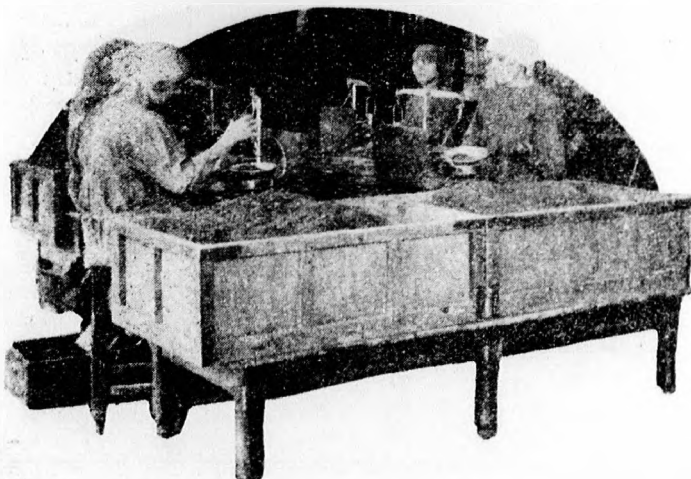


Közel tízmillió cigarettát szívnak el az országban naponta, de arról, hogy mi minden történik a dohánylevéllel, amíg eljut az öngyújtóig, nem

igen tudnak a szenvedélyes dohányosok. Ennek az útnak a titkairól és érdekességeiről mondotta el dr. Benkó Ferenc, a dohányügyek államtitkára, a következőket:

— A jó cigarettá titka: a különböző ízű és különböző minőségű, egymást kiegészítő dohányok megfelelő keverése. Minden egyes cigarettá elkészítéséhez ilymódon mi is a legkülönbözőbb dohányfajtákat használjuk fel. Ezeknek a dohányoknak legnagyobb része külföldi; macedon és török. Nagyobb mennyiségű magyar dohány csak az olcsóbb tömeggyártmányokba kerül.

— A keverés mellett természetesen igen fontos a dohány kellőképpen való előkészítése. Ha a dohány túlságosan nedves, összeáll és a cigarettá kemény lesz. Ha túlságosan száraz, laza lesz és a cigarettá széthull. A legfontosabb tehát: a nedvességi fok középútját megtalálni. Ez természetesen külső körülményektől is függ; elsősorban az abnormalis időjárástól. Az idén, tavasszal, sokat szidták a magyar cigarettákat. A kifogások oka a sok esős hét volt. A nedvességi változások ebben az időben túlgyorsak voltak. Ilyen körülmények között



*A kőbányai dohánygyárban:
Huszonötgrammonként mérik a finom cigarettá-
dohányt.*

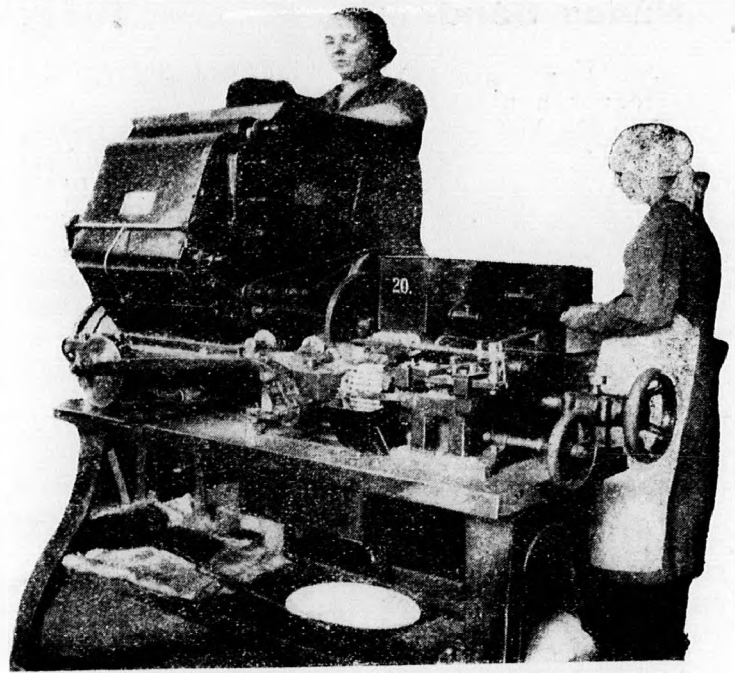
új intézkedéseket léptettünk életbe, ezeknek alkalmazását személyesen ellenőriztem a gyárakban. A cigaretták a kincstár dohányáraktáráiban és az árusoknál is fekszenek egy ideig. Elsős időben itt is romlik a minőségük.

— A miniszter úr, aki maga is szenvedélyes dohányos és dohánytermelő és aki behatóan tanácskozott velem ezekről a kérdésekről, igen intenzíven foglalkozik a dohányjavítással. *Az a terve, hogy bevezeti nálunk is az egyiptomi rendszer szerint való gyártást.*

— *Egyiptomban ugyanis egy gramm dohány sem terem.* Ott vásárolják ok is a dohányt, ahol mi, de a meleg és mégis paradís egyiptomi klíma hatása alatt a dohány tökéletes nedvességi fokra jut, zamatai kiképződnek. A szegedi dohánygyárban most kísérleteznek az alexandriai és kairói gyárak módszerével. Pár hónap múlva már kézhez is kapja a közönség ezeket az új, fokozottan finom cigarettákat, amelyek vetekedni fognak a világ legjobb gyártmányáival. A mi gyárainkban géppel töltik a cigarettákat, Egyiptomban kézzel. Természetes, hogy az a cigaretta, amelyről el lehet majd mondani, hogy kézi munka, sokkal finomabb lesz, mint az eddigi gyári áruk.

— A magyar gyárakban a munkások kicsomagolják a dohánybálákat és a levelesomókat megfosztják apró kötélkeiktől. A nagyobb leveleket lecsúszazzák, vastag kocsányukat, amelyet csak a kapadohányba kevernek bele, levágják. A száraz leveleket kőfeeskendővel könnyen megnedvesítik, hogy a vágásra alkalmas legyen. A különböző leveleket a gyakorlott munkások kiválogatják és szortírozzák. A többi munkát már a gépek végzik el. A vágógépek felvágják a dohányt, a vágógépek mellett felszerelt porszívógépek kiszívják belőle a port. Gépek töltik a cigarettákat, a dohányesomagokat, a dobozokat.

— Van néhány olyan érdekessége a cigarettagyártásnak, amelyről a közönség semmit sem tud. Ki tudja például, hogy a dohánylevél nagysága fordított arányban áll a dohány minőségével: minél kisebb a levél, annál jobb a minősége. *Vannak finom küljöldi dohányfajták, amelyeknek kilója ötven száze*



*A kőbányai dohánygyárban:
A gépek naponta ötvenezer cigarettát töltenek.*

frank. A magyar dohányért hatvan-hetven hollandi centet lehet elérni. Egy bál magyar dohány 180—190 kiló. A balkáni bál legfeljebb ötven-ötvennyolc kiló. A legfinomabb dohánylevelek nem nagyobbak, mint az orgonalevelek.

— A cigarettázás, azt lehet mondani, a legnépszerűbb szenvedély. Hiszen csak a kőbányai dohánygyár ötvenhárom-ötvennégy millió cigarettát gyárt egy hónapban. Mégis azoknak, akik napjában isten tudja hányszor gyujtanak rá, fogalmuk sincs arról, hogy egy cigaretta elszívása után mennyi munka válik füstté...



A kőbányai dohánygyárban:

A munkások kicsomagolják a külföldről érkezett dohányleveleket és minőség szerint válogatják.

Nádas Sándor:

NIKOTIN

A háború utáni világ kinevezte legnagyobb mérgeknek a nikotint.

Mindig kell valaminek lenni, amire a rosszat ráfogjuk, most a nikotin a legújabb bűnbak. A nikotin az a bizonyos divány, amit kidobunk s azt hisszük, hogy ezzel mindent elintéztünk.

Magam részéről itt nyilvánosan kijelentem, hogy cigarettapárti vagyok s minden orvosi véleménnyel szemben vitatkozni óhajtok azzal az általános tévhittel, amelyik minden bajra azt mondja: nikotin-mérgezés.

A híres amerikai író, aki a »Nők védelmében« című könyvet írta, igen szellemesen gumibélyegzős közhe-lyeknek nevezi a nyárspolgárok minden-napi egyforma sablon-véleményeit. Ilyen gu-mibélyegző sablon, hogy minden baj oka a ci-garetta.

Apáink talán keveset szivaroztak. Nagyapáink talán keveset pipáltak. Ők mégse kaptak niko-tin-mérgezést.

Azt hiszem, hogy meg vagyunk mérgezve. Biztos. De ne fogjunk mindent a nikotindra,



Bethlennek nem kell a „Bethlen“

Bethlen miniszterelnök testi-lelki barátja. (Ilyen is van.)

Akivel ébred. Aki nélkül nem tesz egy lépést se soha.

Hamar írjuk ide: *a cigarettáról van szó*. A miniszterelnök szenvedélyes politikus, de do-hányosnak — ezt maga is elismeri — *szen-vedélyesebb*. Politikai ügyet sokszor pihentet, egy-egy cigaretta kedvéért, de *nincs az a par-lamenti zene-bona, amely eldobassa vele a fo-lyosón félig elszívott cigarettát*.

Szigorúan konzervatív dohányos: mindig ugyanazt a saját töltésű cigarettát szívja. Olyan tempóban, hogy a legtöbbször egyikről gyújt rá a másikra. Amikor egy esztendővel ezelőtt súlyos nikotin-mérgezést kapott, orvosai eltöltöt-ták a dohányzástól.

Ma már ismét ott tart, hogy a napi adagja: 50—80 cigaretta. (De még ezzel is a *második* helyre szorul a miniszteri listán, mert *Vass miniszter sosem adja 100 cigarettán alul*.) Szivarokról, pipáról szó sem lehet. De a cigarettá-füstöt szabályosan *»mellre szívja«* mindig.

Ezüst cigarettatárcáját a hátsó nadrágzsebé-ben hordja. Ennek tömve kell lennie mindig. *Ahig szív el néhányat belőle, telerakja újból*.

lehet mástól is a fejfájás s a szédülés, nemcsak a nikotintól.

Nem mondom, hogy használ a cigaretta, de azzal, hogy a szádba dúgsz egy mentolos por-cellán-cigarettát, ne hidd, hogy rögtön elmúlik az idegbaj s a vesédnek másféle betegsége.

Az orvos *hihetl* azt, hogy nikotin okozta az ájulást, vagy az émelygést, de *tudni* nem tudja, bizonyítani képtelen.

Ma már, ha a lábad sajog, az is a ci-garettázás miatt van s ha rosszul látsz, az orvos először is eltölt a nikotintól. *Ís* ebben az a veszedelem rejlik, hogy megalógedve a niko-tinos magyarázattal, esetleg elmulasztod tény-leg és komolyan meggyógyíttatni magad egy szakorvossal.

Magam részéről folyton és állandóan cigarettázom és hála isten semmi bajom nincs. Vi-szont én nem vagyok elfogult s nem mondom, hogy azért vagyok jól, *mert* cigarettázom. Bi-zonyára cigaretta *nélkül* is jól volnék.

Úgyanígy, ha rosszul leszek, nem fogom rö-gtön kiüzni számból a cigarettát. Én a ci-garettáimat szeretem és élvezem. Igaz, hogy nem szívok nehéz egyiptomiakat, sajáttöltésű magyar cigarettáim vannak, könnyűek, kellemesek, én aspirinnek nevezem a cigarettáimat. Van eset, hogy eláll a fejfájásom egy töltött cigarettától.

A nyáron át Inkén egyéb dolga sincs a felesé-gének, minthogy a cigarettáit töltse. *Margit* grófnő töltő-rekordja: napi 150 cigaretta.

Két szipkája van a miniszterelnöknek. Pi-rosszínű olesó préselt szipka az egyik, a másik egyszerű meggyfaszipka. Hosszú, egyenes mind a kettő. *Felváltva vannak szolgálatban. Kis val-tát szokott beléjük tenni: a nikotin ellen*.

Persze van öngyújtója is. Ezt azonban rit-kán tudja használni. Ha valahol cigarettát vesz elő, — folyosón vagy pártban, — *nyolc gyufa is sercen, tíz öngyújtó is lángol*: versenyezve kínál tüzet mindenki és boldogan *»pirul ki a győztes arca*.

A kormánypártban *»Bethlen«*-felírásu ci-garettát árulnak a minisz-terelnök aranybe-űs autogramjával. Fű-íze van ennek a *»Bethlen«*-nek, *elismerten a leg-rosszabb cigaretta Bu-dapesten, de a mame-lukok lelkesen szívják*. Egyszer Bethlen is rá-gyújtott, de eldobta mindjárt. Bethlennek nem kell a *»Bethlen«*...



Részletek egy önéletrajzból

Irtta: Lengyel Menyhért

Tizenkilenc éves koromban Kassán hirlapíró és színikritikus voltam. Ami nem lett volna baj.

A baj az volt, hogy méltatlannak éreztem magam e fontos pozíciók betöltéséhez. (Minderwertigkeitsgefühl.)

Egy gyerek — most jött ki az iskolából s ítélkezni mer a hatalmas Hidvéghy Neszti, Fáy Flóra, Odry Árpád, Vágó Béla — sőt maga az igazgató: Komjáthy János felett, aki a legjobb Don Cezar de Bazan volt a vidéken!

S ha még el lehetett volna vonulni valami műszlikus távolságban, személytelenül, hogy csak a kritikáimat olvasták volna a »Kassai Napló«-ban, amit éppen akkor alapított a »Kis gyönyörű« (így hívtuk a kiadót, aki szépre maszkírozta magát s szerette a nőket).

De kisvárosban ez lehetetlen. Ott kellett ülnöm — s mily boldogan ültem ott — az Andrássy-kárcéházban a művészek törzsasztalánál. Zölden, féltéken, botrányosan fiatalon.

Ezen segíteni kellett. Hogy próbáltam segíteni?

Rövid idő alatt hosszú fekete körszakállt nöresztettem. Pár hét alatt tekintélyes kritikus lett belőlem.

S rákaptam a szivarra.

Ha megmaradtam volna fiatalembernek, biztosan cigarettáztam volna, mint a többiek. Mint szakállas, tekintélyes öreg kritikus szivarozni kezdtem. Kuba szivarokat szívtam.

Sokszor elgondolkozom az életemen — magános órákban régi levelek, iratok közt kotorá-

szok, fényképeket szedek elő s mikor az a szakállas fiatalkori arcképem előkerül, olyasmit érzek, hogy ott, az első lépésnél egy kicsit eltévesztettem a dolgot.

Ha lett volna elég bátorság bennem fiatalnak maradni — cigarettázni — talán minden másképp történt volna. Az ifjúság vidám cigarettafüstjében másképp alakult volna az élet. Lényeges dolgokban.

A szakáll és a szivar elriasztotta tőlem a nőket. Valami mogorvát, túlkomolyat, savanyut sejtettek bennem, — pedig tele voltam friss ételkedvvel s határtalan szerelemvággyal... De szivarral szerelmelet vallami... tudja Isten... nem az igazi.

Túlkomolygá s megfontoltgá tett a szivar minden irányban. Nehézkessé. A könnyelműség szép pillangója elszállt fiatal éveim tájáról — kötelességeket vettem a nyakamra, gondokat, amelyek alól mint cigarettás gyereket felmentettek volna — de így elfelejtették fiatal éveimmel, felnőtlnek vettem s besorozták — úgy kellett élnem, dolgoznom s gondolkoznom, mint egy öregnek. (Öreg alatt akkor harminc évest értettünk.)

Igy változott meg, fakult el a fiatalág legsebb nyole esztendeje.

Ma már gyakran jutok cigarettához.

Könnyelműbb, vidámabb, gondtalanabb vagyok, mint tizenkilenc éves koromban. Sőt. Mintha inkább ez volna az igazi természetem. Amit — mikor az életbe éptem — meghamisított a szakáll — a gond — a szivar.

Édes cigaretta — szép ifjúság — jöjj vissza vissza egy szóra.

Molnár Ferenc princessaszos skatulyája

Aki még ezt a fekete pléhskatulyát nem látta, ezt az ütött-kopott, össze-vissza horpadt, békebeli princessaszos skatulyát, az nem is tudja, hogy mi az igazi antikvítás. Ez a skatulya Molnár saját bevallása szerint tizennyole éves, azóta hordja a zsebében, azóta tartja benne a cigarettáit.

A világ egyik legnagyobb írójának a cigarettatárcája nem arany, nem ezüst, nem platina, nem fa, nem email, nem jade, csak egyszerű pléh,

a magyar királyi dohányjövődék saját csomagolási gratisz pléhdoboz, amely talán két fillért sem ér, de amelytől Molnár a világ minden kincséért sem válna meg, nemcsak azért, mert fényes és fekete a tizennyole esztendő patinájától, hanem azért sem, mert Molnár olyan kabalisztikusan ragaszkodik hozzá, mint egy fetishez. De hogy mi a csodalevő hatalma a fekete pléhskatulyának, azt soha senkinek nem árulta még el.

Nincs a világnak olyan cigarettája, amelyen még ne lett volna ebben a dobozban. A műfaj ország szerint változik. Párizsban a *Marylaud*, a híres fekete francia *Caporal*, a legolesőbb, de a legízesebb úgynevezett *havanna-cigaretták* egyike szerénykedik a fekete skatulya fenekén. Berlinben az *osztrák*

exporti Drittesorte, Bécsben kizárólag egyiptomi, a vastag *Waffiadisok*, a karsú *Dimitrinók*, az izes *Mantzarisok*, a kövér *Simon Artzok* s a mámorító *Maspero Fréresok* boldogítják a fekete skatulya tulajdonosát, míg

Budapesten kizárólag Stambul, legujabban pedig szopókás Mirjam kerül belé

A tárca naponta többször kiürül és többször megtelik újra, kevesen tudják ugyanis, hogy Molnár egyike a legszenvedélyesebb dohányosoknak. Egyik cigarettáról a másikra gyűjt rá, nyolevan-száz darabot is elszív naponta. Hogy a dohányzás komoly szenvedélye, azt a *conaisseur* első pillanatban látja, Molnár úgy fogja meg a cigarettát, olyan gyengéden, amikor a dobozba nyúl,

mint amilyen simogatva a kártyás a lap után nyul, vagy mint ahogy egy nő keze egy rózsaszirmait megsimogatja.

Ha valahol reggelig fennmarad, az *elszívott cigaretták hekatombái* maradnak utána. Ilyenkor Molnár, ha végre az asztaltól felkel, előveszi a fekete skatulyát, meglétyögletti, hogy maradt-e még benne egy utolsó mohikán, ha nem, akkor feltétlenül azonnal meglétyögteti, az is kabalája, hogy cigaretta feltétlenül mindig legyen nála. Kedvenc cigarettája nincs, de egy hétnél tovább ugyanazt a fajta cigarettát sohasem szívja...

A füstölő színház

Ha két ember találkozik az utcán, vendéglőben, szalónban, vagy akár a tarpataki vízesésnél, a szokásos hogy vagy kérlek alásana után több mint bizonyos, hogy az egyik zsebébe nyúl, előveszi a cigarettatárcáját és a harmadik mondat már füstfelhőbe rész.

Jól tudják ezt az írók és színházi rendezők is és a régi klasszikus drámákat kivéve, nincs már színdarab, ahol a cigaretta ne játszana szerepet és a színházi kellékes különös kötelessége a napi pótlásról gondoskodni.

Ez a pótlás nem öletszerű, a francia vígjátékban nem szíchatnak a hölgyek sztambull, ilyenkor hosszú szópókás Dames cigarettát ír elő az író, vagy rendező.



A füstölő színház:
Somogyi Nusi.

A »Te csak pipáldj Ladányi-ban nem cigarettázhatik Rózsahegy Kálmán, hanem Csathó Kálmán utasításának engedve, szokott kedves pipájából pöfékeli azt a dohányt, amelyhez vajmi kevés köze van a magyar dohányjövődélnek.

Ahol a színdarab szabad választást enged a cigarettákban, ott vagy spórol a színház és olesó »szortélt vásároltat a kellékessel, vagy deferál a színésznek és mindenki azt a cigarettát kapja a színpadon, amelyet a civilben megszokott. Titkos Ilona előadás előtt rendszeren kieserélteti a »kellékcigaretta« a maga pompás kis egyiptomi szívarkájával és így saját zrszójében dohányzik a színpadon. Takarékos és kedves Szirmay Imre



Titkos Ilona.



Biller Irén.

A füstölő színház.

bátyánk szintén súlyt helyez arra, hogy a saját megszokott csinált cigarettája kerüljön a színpadra, azonban a drágább kellékcigaretta hazaviszi és ha egy doboznyi összegűt, szépen eladja a kelleknek. Így azután egy-egy sikeres operett után több száz Sztambul ára üti a markát.

Sokkal kellemetlenebb annak a színésznőnek, vagy színésznek a szerepe, aki nem dohányos és csupán muszájból gyűjt rá a színpadon. Bársony Rózsi például vagy kihúzatja a cigarettát a szerepéből, vagy ha mégis muszáj rágyújtania, egy szippantás után óvatosan eldobja. A színpad nem véd meg a tengeri betegség ellen. Viszont a szenvedélyesen dohányzó színészek alig várják, hogy vége legyen jelenésüknek, máris rohannak a do-



A füstölő színház:
Lázár Mária.

hányzóba egy gyors szippantásra.

Ilyenkor jaj a szegény színházi benfentesnek, újságírónak. A színészek könyörtelenül kifosztják minden cigarettájából és ami a legbosszantóbb, egy szippantás után könyörtelenül dobják el a legjobb különlegességet is.

Ismerek színházi habituéit, aki két cigarettalárcát visel magánál, egyet a kínálásra, egyet saját használatra. Tíz Luxort teszek egy Mirjam ellen, hogy nem a jobbik cigarettát tartogatja a színészeknek.

Csemernyey György

TERMÉSZETRAJZ-ÓRÁN.

„Hüvelyesek a bab, a borsó . . .“
S a tanár úr így szól rá: **Helyes, De sorolj fel, fiam, még egy párat!**
„A Princesszász is hüvelyes.“



Dajka Margit.



Bársony Rózsi.

A füstölő színház:

Parancsoljon rágyujtani!

Ajánlom ezt a kis Simon Artztot, ebből a zöld jade-tárcából, jól fog állni a zöld blúzához...

— Köszönöm. Maga némelykor igazán nagyon figyelmes... Azonkívül, hogy ezt szívesen veszem, tehetek valamit az érdekében?

— Azt elhiszem...

— Nos? Rajta!

— Mindenekelőtt legyen kegyes nem odanézni a Hatvany Liliék asztala felé, mert az a szőke csecsemő, aki Európa legelegánsabb fiatalemberének tartja magát, még azt hiszi, hogy őt fixirozza s majd nem lehet többé vele gyalog beszélni...

— Ugyan kérem, hova gondol. Ladies prefer brunetts... Én pláne utálok a szőkéket... De ha féltékeny...

— Én? Én?!? Különben tudja mit: féltékeny vagyok...

— Tudja mit: tudom. És tudja mit: oka van rá!

— Köszönöm, édes.

— Fáj?

— Nagyon.

— Nahát akkor: nem a szőke csecsemőt néztem, hanem a Hatvany Lili virágos estélyi toilettjét, eszemágában sincs, ilyenkor csecsemőgyógyászzal foglalkozni, különös tekintettel részint a bekövetkezendő nagyzási-, részint a már meglevő féltékenységi-mániára. Csendesesen iszom a coctailmet, mert maga természetesen éhen hagy halni, a pincér már egy félórúja nem jön azzal a vacsorával, ártatlanul női divattal, csöndes szemlélődéssel foglalkozom és maga minden ok nélkül kínozni kezd. Szörnyeteg! Nézze egyébként, ki jött be...

— Kicsoda?

— Nem ismeri. Jaj, férfiak, férfiak! Csak egy se lenne belőlük a világon...

— Köszönöm, mind a százhatvanmillió nevében. Ezek után ki az a szerencés, aki érdeklődését magára vonta?

— Csak gúnyolódjék, barátom, majd leszokik róla, garantálom... Egyébként pedig ez az a Reitter-ruha, amelyet ma délelőtt meg akartam csináltatni...

— Na de a nő kicsoda?

— Ja? Azt nem tudom. Én csak a ruhát láttam bejönni. Vöröshajú kis-édesen, fekete morié Reitter-álom...

— Ejja, ejja, allala! Folytassa!

— Mit.

— Mindegy. Csak csicseregjen. Szerelem a hangját hallani.

— Szép magától, barátom. Hát akkor hegyezze a fülét. A következő gyönyörű történetem van a maga számára. Pesti férj gyana-

zkodott a feleségére, fogta magát tehát s more patriot elment egy detektívirodába, hogy megbízást adjon önágyasága megfigyeltetésére. Az iroda főnöke miután végighallgatta barátunkat, így szólt: mi sem egyszerűbb, van nekünk egy csinos, fiatal detektívünk, »Leszólító János«, az majd önágyaságát le fogja szólítani, ha önágyasága reagál majd, kész a kocsi, be lehet adni a válópört.

— Érdekesch!

— Ne szóljon közbe, mókuskám, mert ütök. Dictum-factum, önágyaságát a férj megmutatta Leszólító Jancsinak s Jancsi még aznap déltben le is szólította önágyaságát, aki, fájdalom, reagált...

— Már kinek fájdalom, — a férjnek, vagy...

— Mondtam már, hogy ne szóljon közbe? Persze, hogy a férjnek... Harmadnap pedig a férj értesítést kapott, hogy ekkor és ekkor, itt és itt jelenjen meg tanúval, mert »kész a kocsi«. A férj meg is jelent, az ajtó szabályszerűen be lett törve, a férj hűvösen odaintette a tanút, majd merev göggel távozott s beadta a válópört...

— Eddig all right!

— Csönd! Most kezdődik csak a történet. A tárgyaláson feláll azonban önágyasága ügyvéde s a kivételzőket mondja: Színi-gaz, hogy önágyasága súlyosan megfélekedezett magáról és egy fiatalemberrel együtt volt egy lezárt helyiségben. Azonban, hála a gondviselésnek, férjének közbenjött megakadályozta őt abban, hogy férje s a hitvesi hűség ellen bármit is elkövessen, ő szánja-bánja azt is, amit tenni akart, minthogy azonban — hála Istennek — semmi sem történt, ő nem válik, mert ő rájött, hogy egyesegyedül az urát imádja...

— Zsenitális!

— Na várjon csak, barátom. Feláll erre a férj ügyvédje s azt mondja, hogy aszondja: Kérem, mi másképp vagyunk informálva, kérem a detektív úr kihallgatását. A bíró kihallgat, szembesít, a detektív ellenkezőleg vall, a bíró látja rögtön, hogy a detektívnek van igazsága, megeskeli s kimondja az ítéletet s elválasztja a feleket, még pedig az asszony hibájából...

— Óriási! Ez az egész?

— Mondom, hogy ne legyen ilyen türelmetlen, hisztériás egy ember...

— Kérem, kérem!

— Most jön a java. Néhány hónap múltán a detektív kap egy keresetet. Tudja már, hogy miyet. A detektív elmegy a tárgyalásra s azt mondja: Kérem, önágyasága a válópörti tárgyalásán maga vallotta, hogy semmi sem tör-

tént közöttünk. »Igen ám«, — áll fel önagysága ügyvédje — »csak hogy a bíróság nem önagysága vallomását fogadta el valónak, hanem a detektív írét, akit a vallomására meg is eskettet«. A detektívet elítélték, mint agglégény érkezett a tárgyalásra s mint — apa távozott...

— Szenzációs!

— Még nincs vége. A detektív most viszontkeresetet adott be a megbízó illetve a saját cége ellen, minthogy ő megbízásból került abba a helyzetbe, hogy ebben az ügyben elítéljék. Ime a tökéletes, a maradéknélküli, a hibátlan és házagnélküli pesti pletyka, — ügyet találjon ki, ha tud...

— Ilyet nem tudok, angyal... Parancsol-



jon még egy kis Simont... És gratulálok a nyelvcséjéhez. Köszönöm az élvezetet.

— Szívesen, máskor is. A jövő számban például... Még csak annyit, hogy ez a kis újság a cigarettázók, helyesebben a dohányzók nagy birodalmának készül, azok igaz barátja akar lenni, az ő barátságukat kéri és várja s mindenkit szívesen lát minden kérésével, írni, vagy mondani valójával...

Leszoktam a cigarettázásról

A doktor kopogtatott a hátamon. Én erre azt mondtam: »Szabad!«

— Pardon! — válaszolta a doktor — nem szabad!

Nem szabad cigarettáznom. Illetve, miután ez nem megy olyan egyszerűen, fokenként kell leszoknom. Tegnap még hatvanat szívtam, ma csak ötvenet, holnap negyvenet és így tovább. Egy hét múlva már minuszban leszek.

A doktor klasszikus példákkal tette plauzibilissé a dohányzás káros hatását. Azt mondja, hogy Mathuzsálem azért élt nyolcszáz évig, mert nem dohányzott. Azt feleltem, hogy Achilles fiatalon halt el, pedig szintén nem dohányzott. Viszont a sonka füstölt állapotban tovább áll el, mint füstötlenülül. Erre az orvos dühbe jött és rámkialtott:

— Rendben van, de én nem felelek többé az életedért!



Kénytelen voltam beadni a derekamat.

*

Az első két nap aránylag könnyen telt el. Ugyanis hazudtam a doktornak, amikor azt mondtam, hogy napoként hatvan cigarettát szívok. A tény az, hogy nem szívok többet negyvennél. A kúra első napján tehát tíz cigaretta nyereségem volt, amit lelkiismeretesen el is füstöltem.

Mit meg nem tesz az ember az életéért!

*

A harmadik napon már komoly bonyodalmat okozott, hogyan szívjam el az engedélyezett harminc cigarettát. Megvallom, eddig minden rendszer és természetesség nélkül dohányoztam. De most már vigyáznom kellett. Kiszámítottam, hogy ha nyolc órát alszom, a fennmaradó tizenhat órára marad harminc cigarettám. Tehát óránként majdnem kellett. Mivel nem vagyok jó számtanista, harminckettőre emeltem az elszívandó cigaretták számát, azután kitétem magam elé az órámot és félóránként rágyújtottam egy cigarettára.

Aznap minden kötelességemet elmulasztottam. Vigyáznom kellett, hogy minden félórában pontosan elszívjam az engedélyezett cigarettát.

*

Negyednap referálnom kellett az orvosnak.

— No, hogy megy a dohánybőjt?

— Köszönöm kérdéssedet, jól. Ma már csak huszat szívok.

— No és nem haltál bele?

— Idáig még nem.

— Hát ha nagyon rádjön a dohányzás, egyél rágó-gummit.

Lementem egy drogériába és vettem egy negyedikül rágó-gummit. Aránylag alig kerül többre, mint a cigaretta és mennyivel egészségesebb!

*

Igazán semmi ez a dohányzásról való leszokás. Ma már csak röhögök azokon, akik minden pénzüket a trafikba viszik, vagy drága pénzen direkt Egyiptomból hozatnak maguknak cigarettát.

Igaz, hogy az állkapcsom ma két ízben kiugrott. Tudniillik folyton ezt a rágó-gummit szívom, akaram mondani rágom. A mára engedélyezett tíz cigarettát is csak azért szívtam el, mert meg akartam állapítani, mennyivel jobb a rágó-gummi, mint a cigaretta.

*

Vettem valami cukrot, amiről azt mondják, hogy megutáltatja az emberrel a cigarettát. Tudniillik nem cigarettázom ugyan, de ez nem elég. Az a fontos, hogy utáljam is.

Az eljárás úgy történik, hogy az ember előbb megessi a cukrot, aztán rágyújt egy cigarettára. A második szippantás után már el kell dobni a cigarettát.

Lehet, hogy nekem különleges természetem van. A tizedik szippantás után se éreztem azt az émelygést, amelynek következtében el kellett volna dobnom a cigarettát. Biztos, hogy kevés volt a cukor-adag. Két cukrot nyeltem le és új cigarettára gyújtottam. A hatás ezúttal sem jelentkezett. Ilyen kísérletek közben fogyasztottam el egy doboz cukrot és egy doboz trombitás Figarot. Valami más módszerhez kell folyamodnom.

*

Konzultáltam az erszényemet és a következő tapasztalatra jutottam. Cukor is, meg cigaretta is egy kicsit sok. Egyikről feltétlenül le kell mondanom.

Én tudom, hogy a cukor jó, a cigaretta pedig rossz. A rosszról lemondani a jó javára egyáltalán nem mutat sem áldozatkészségre, sem jellemerőre. A jóról lemondani, az már igen.

És én meghoztam a legnagyobb áldozatot.

Lemondtam a cukorról.

Kálmán Jenő

A magyar dohánytermelésről

Írta: Papp-Szász Tamás

A dohánynak mint ipari növénynek közgazdasági, állampénzügyi, valamint a mezőgazdasági termelés szempontjából mindenütt, így nálunk Magyarországon is igen jelentős szerepe van, miért is a dohányról kapcsolatos kérdések valamilyen vonatkozásban általános érdeklődésre tarthatnak számot.

A magyar dohánytermelés és értékesítés múltját és jelenét vizsgálva, azt állapíthatjuk meg, hogy az osztrák-magyar monarchiában annak fennállása idején mintegy 100.000 kat. holdon termeltek dohányt, mely területen évenként mintegy 650.000 q dohány termett. Ebből Magyarországra megközelítőleg 80.000 kat. hold esett 550.000 q évi átlagtermeléssel. A trianoni béke után Csonkamagyarországon megmaradt a dohánytermelő terület közel 80%-a, termelhető volna tehát jelenleg 64.000 kat. holdon dohány. Ehelyett a különböző zavaró körülmények hatása alatt az összeomlás közvetlen követő időben lepadt dohánytermelésünk 19.000 kat. holdra, mely fokozatosan emelkedve jelenleg mintegy 43.000 kat. holdat ért ismét el, ezen területen a dohánytermést kat. holdanként 7 q-val számítva kereken 300.000 q termést jelent. Ha ezen mennyiségből 20%-ot fermentálási veszteségre leszámítunk, marad 240.000 q értékesítendő dohány.

Általában állítható, hogy az összeomlás óta pénzügyi kormányunk minden lehetőt elkövetett hazai dohánytermelésünk fejlesztésére. Időszakonként beruházási és tatarozási hiteleket nyújt a termelőknek, évenként pedig két részletben rendkívüli holdpénzelőleg címen a dohányról tényleg beültetett terület minden kat. holdja után 160 pengő kamatmentes pénzt ad a termelőknek, mely csak a dohánybevételek után fizetendő vissza. Különösen kiemelendő a m. kir. miniszterium 1928. évi 4800. M. E. számú



rendelete, mellyel az Állandó Dohánytermelési Szaktanácsot lépteti életbe és amelynek feladata határozott, céltudatos dohánytermelési irányelveknek megállapítása és ennek megfelelően első sorban a talaj- és éghajlati viszonyoknak, valamint egyéb természetadta lehetőségeknek megfelelő kihasználása. Ugyancsak fenti Szaktanács feladata az ország dohánytermelésre különösen alkalmas területeinek megállapítása, továbbá ezen területeken a legalkalmasabb fajtájú és minőségű dohányok termelési lehetőségének előmozdítása olyképpen, hogy ezen dohányok alatt a dohányjövedék gyártási igényeinek, továbbá a külföldön való értékesíthetőség szempontjainak legjobban megfelelő dohányfajták értendők. Ezenkívül pénzügyi kormányunk különösen súlyt helyez a dohány minőségi termelésére, e célból serényen folynak a műtrágyázási kísérletek és a dohányvetőmag nemesítése. Már három év óta a debreceni m. kir. dohánykísérleti állomásból *Juhász Árpád* állomási igazgató vezetése és *Grabner Emil* magyaróvári m. kir. növénynemesítő intézeti igazgató irányítása mellett az egész országban folynak a magnemesítési kísérletek azon célból, hogy a legközelebbi jövőben az ország összes dohánytermelői nemesített vetőmaggal legyenek elláthatók.

Mindezen intézkedéseknek célja nemcsak az, hogy a mezőgazdasági termelés a dohánynál jövedelmezőbb legyen, hanem az is, hogy Magyarország a belföldi fogyasztás kielégítése mellett olyan dohányféléket is tudjon termelni, mely kivitelre alkalmas, hogy ezáltal külkereskedelmi mérlegünket javíthassuk. Ezen kérdés az osztrák-magyar monarchia fennállása idején nem okozott nagyobb nehézséget, mert Ausztria a magyar dohánynak természetes átvevője volt olyképpen, hogy a háborút közvetlenül megelőző években évenként 150—200 ezer q dohányt vett tőlünk igénybe. Az 1918. év eseményei ezen az állapoton lényeges változást okoztak, mert most már Magyarországnak önmaga erejéből kell gondoskodni arról, hogy dohányfeleségeit a külföldön elhelyezze, ami csak akkor sikerülhet, ha azok minőség tekintetében kiállják a világpiaci versenyt. A m. kir. dohányegyesülés 1927/28. költségvetési évről kiadott hivatalos statisztikája szerint jelzett évben dohánylevelekben kivitelünk 6.189.304 kg., pipa- és szivarka-dohányokban 141 kg., szivarokban 54.175 db, cigarettákban pedig 210.460 db volt. Ezen számok meglehetősen alacsonyak és a kivitt dohánymennyiség csekély volta adja meg törekvésünk irányát a jövőre nézve.

Külföldi dohányárak

Irta: madari Kreybig Rudolf

E sorok célja téves megítélések és kételyek eloszlatása és a dohányzók nagy számának tájékoztatása a kérdésről.

A háború alatt és után a különféle dohánygyártmányok (szivarok, szivarkák, dohányok) száma óriási mértékben szaporodott. A világháború alatt a küzdő hadseregek harcosainak igényei tették szükségessé a tömeggyártást, — amely 1918. után tovább is javarészen fennmaradt. Éppen ezért a külföldi dohányárak kiválasztásánál célszerű nagyon elővigyázatosan eljárni és csak olyan márkákat választani, amelyeknek neve garانتálja a minőséget. Még így is vigyázni kell, mert több régi jónévű gyár a hadjárat alatt Európa különböző helyein fiókgyárakat létesített, hogy a hadseregek óriási szükségleteit elláthassa. Ezekben a fiókgyárakban azután a régi jó minőség rovására silányabb gyártmányokat gyártottak, ami érthető is, mert a kiválóbb dohányok termelése korlátozott területekre szorult és nagy tömegek kielégítésére nem elegendő.

A finom és zamatos elsőrendű dohányokból készült szivarkák természetesen drágák. Ehhez nálunk hozzájárul a rendkívül magas dohányengedély-illeték, amely pld. a külföldi cigarettára vagy szivar tiszta súlyára kilogrammonként 60 aranykoronát = P 69.90-et tesz ki, amelyhez még a drága szállítási költség, a csomagolás vámja, egyéb vámköltiségek és a forgalmiadó is hozzászámítandó. Ilyen módon minél nehezebb egy cigarettára vagy szivar, annál több vám stb. terheli, akár valóban jó az, akár silány. Az olcsó külföldi gyártmányok ennek folytán aránylag sokkal drágábbak, mint a drágább, de jó külföldi árak. Például egy közönséges, Angliában vagy Amerikában a mi pénzünk szerint 2—33 fillérbe kerülő cigarettának a vámköltisége nálunk az ár 4—6-szorosa, míg egy

valóban elsőrendű és a gyárban is aránylag drága szivarka vámköltisége az árnak csak 75—100%-a.

Téves a szivarkáknak általánosan szokásos egyiptomi és angol elnevezése is.

Sem Egyiptomban, sem Angliában nem terem valódi jó dohány. Angliában is készítenek egyiptomi módszer szerint kiváló cigarettákat, ezeket egyiptomi blend elnevezése alatt hozzák forgalomba éppen úgy, mint a török vagy orosz módszer szerint készített szivarkákat »Turkish« vagy »Russian blend« megjelöléssel látják el.

Az »angol« szivarkák tulajdonképpen virginiai dohányokból készülnek és »Virginia« megjelöléssel kerülnek forgalomba.

A m. kir. dohányjövedék a külföldi dohánygyártmányok egész sorát tartja raktáron. Olyan külföldi gyártmányoknak a megrendelők részére való beszerzésére, amelyeket a dohányjövedék nem árusít, néhány behozatali irodának van a pénzügyminisztertől koncessziója. Ezt a behozatalt a törvények bizonyos mértékben korlátozzák. Így például a behozatalra jogosított irodáknak tilos ügynököket tartaniok, nem szabad mintákkal házaltatniok, tilos kicsiben árusítaniok, kivéve a szívási próbákra szükséges anyagot, ezenfelül nem szabad árut hitelezniök. A rendelések akár telefon, akár személyes kiválasztás útján adhatók fel az illető irodában.

Ne vásároljunk tehát cigarettákkal házaló ügynököktől s óvakodjunk azoknál rendeléseket feladni, mert az ilyen ügynökök semmi szín alatt sem juthattak legális uton az áruhoz. Igen gyakran silány hamisítványokkal csalják meg a közönséget és abban az esetben, ha a hivatalos közegek rajtakapják őket, a teljesen jóhiszemű vevő is nagy kellemetlenségbe kerül.

A dohányzásról

Irta: dr. Révai Izidor

Az élvezeti szerek közül a dohány aránylag későn került az emberiség birtokába, annál gyorsabban és szélesebben terjedt azután el. Pedig ugyancsak bővelkedik gyilkos mérgekben. A szivarrá kikészített dohánylevelek $1\frac{1}{2}$ —5% nikotint tartalmaznak, a finomabbfajta átlag 2%-ot. Ész szerint egy 5 grammos szivarban mintegy 10 centigramm nikotin leselkedik reánk, minek a fele is éppen elegendő arra, hogy egy erős férfit 10 perc alatt megöljön. Szerencsére nem főzet alakjában élvezzük a dohánnyt, mint pl. a kávé, vagy teát, hanem elfüstöljük, ami volta képen egy desztillálófolyamat, melynél a mérgeknek alig 60%-a kerül a füstbe s annak is

csak egy töredéke szívódik fel a száj-, vagy az u. n. »mellreszívásnál« a mélyebb légutak nyálkahártyái részéről. Ámde maga az égés viszont termeli a legborzasztóbb mérgeknek újabb sorozatát: kéksavat, szénmonoxidot, kénhidrogént, mocsárgázt, ammoniákat, pyridinbázisokat stb. szerencsére csak minimális mennyiségben; mindezek összevéve eredményezik azonban az akut, valamint a még sokkal félelmesebb krónikus dohánymérgezés ismeretes kórképeit.

Legegyszerűbb volna természetesen a dohányzás végleges betiltása, miképpen ezt az anti-nikotinisták követelik is, csak hogy ez gyakorlatilag nem vihető keresztül. Hiszen a XVI. században a legsúlyosabb egyházi átkok, a legegyszerűbb testi fenytékek (orronkítás, stb.) sem voltak képesek meggátolni a dohányzás elterjedését.

De kár is volna megfosztani az emberiséget oly élvezettől, melyhez ily makaesul ragaszkodik s mely tulajdonképpen csak túlzásba vite alkalmas. Kellő mértékek között kellemes hangulatot vált ki, leküzdí a fáradtság érzetét, csillapítja úgy az üres, mint a jóllakott gyomor kellemetlen érzetét, nyugtatja az idegeket, munkára ösztönöz és átsegít üres órák téltenségén. Nem esoda, ha évről-évre nő a kultúrnemzetek dohányfogyasztása és a tudomány helyes úton jár, ha a szigorú tilalom helyett inkább iparkodik esökkenteni a velejáró ártalmakat.

Most végre megoldást nyert ez a probléma is. Szerencsés gondolat volt a gázmaszkoknál jól bevált védelmi elveket a dohányfüstre is alkalmazni és ekkép megfosztani azt vészes mellékhatásaitól. Hosszas kísérletezés után sikerült

a Nikostop-ban oly preparált vattát előállítani, melynek széntartalma gázelnélő hatással bír. Mint a bécsi állami vegykerületi állomás és a charlottenburgi műegyetem kísérletei bizonyítják, a rendes cigarettafüst az eredeti nikotintartalomnak 60%-át tartalmazta, míg 4 mm. vastag Nikostop rétegen át szűrve csupán csak 14—16%-ot. A Nikostop szénvatta visszatartja azonkívül nemcsak a többi ártalmas gázokat (a szénmonoxidot, mely főfájást idéz elő, az ammoniakot, mely okozója a »dohányzó kataris«-nak, stb.), hanem még a nyálban oldódó mérgeanyagokat is. Látnivaló, hogy a Nikostop a minimumra redukálja — praktice kiküszöbölti — a dohányzással járó ártalmakat anélkül, hogy a dohány kellemességén, aromáján és zamatján a legesekélyebbet is rontana.

Dohánytermelésünk a mezőgazdaság gyakorlati szempontjából

Írta: Fabricius Endre, m. kir. gazd. főtanácsos

Hazai mezőgazdaságunk egy jelentős növénytermelési ága a dohánytermelés és pedig nem annyira területileg, mint inkább termelési és szociális szempontból. Európában Törökország, Bulgária, Jugoszlávia, Görögország, Albánia mellett Magyarország nyugatfelé az az állam, amely az európai fogyasztópiacokat dohányjal ellátja. Kisebb mértékben Németországban is folyik a dohánytermelés, de ez sem mennyiségileg, sem minőségileg számba nem jöhet, mert Németország éghajlata dohánytermelésre nem való és ott csak alárendelt minőségű és keverés céljait szolgáló dohányt termelnek.

Magyarország éghajlata és talajviszonyai mindenképpen megfelelnek a dohánytermelés követelményeinek és gazdáink ezt a körülményt ki is használják annál is inkább, mert a mezőgazdaság szempontjából a dohánytermelésnek nálunk nagy gyakorlati jelentősége van.

Az első szempont az, hogy a dohánytermelés katasztrális holdankint kielégítő és az árhullámzásnak kevésbé kitett jövedelmet biztosít, mert az értékesítés a hazai monopóliumrendszer foly-

tán az államközbenjárásával történik, az állam veszi át beváltóhivatalai útján a termelt dohányt és a m. kir. Dohányjövédéki Központ állapítja meg és teszi előre közhírré a beváltási árat.

A dohányfajonként és osztályonként megállapított beváltási árak alapján kialakult termelési jövedelem nagysága két tényezőtől függ, u. m. az időjárástól és a dohány ápolásától, illetve kezelésétől. Az időjárással szemben gazdáink tehetetlenek, e tekintetben éppen úgy ki vannak szolgáltatva az elemi esapásoknak, mint bármely más növénytermelési ágánál. Ha kedvezőtlen az időjárás, ez a holdankinti termésmennyiséget és minőséget alaposan leszállíthatja. Hosszan tartó szárazság kisebb leveleket, kényszererést és ezzel kisebb holdankinti mennyiséghozamot eredményezhet. A dohányszárító pajtákban való kezelés alatt fellépő őszi ködök penészesedést, rothadást okoznak. Ezen eshetőségek mellett azonban a dohánytermelés a kifogástalan kezeléssel nagyban hozzájárulhat a dohánytermelésből származó jövedelem fokozásához.

(Folyt. köv.)

Minden Exportőr-Importőr hirdessen az:

Export-Import- und Transportzeitungban,

mely nagy külföldi elterjedtségnek örvend.

Kiadóhivatal: Budapest, V., Csáky ucca 49. szám.

Szeiler József

vésnökli Intézet és dombornyomda

Budapest, VI., Teréz-körút 21. szám.

Telefón: 266-74.

Réz- és acélvésések papír, fém és egyéb anyagok nyomásához.

Könyvtáblavésések.

Bélyegzők.

Szappan- és cukorkaformák.

Dombornyomású

pecsétbélyegek, címkék,

levélpapírok,

cégekártyák,

reklámtáblák.

Lillafüreden lesz Európa legszebb golfpályája

Lauber Dezső beszél a magyar golfsport multjáról és jövőjéről

Husz éve áll fenn a *Magyar Golfclub*, amely ma már számottevő tényezője a nemzetközi golféletnek. Alig múlik el nap, hogy a svábhegyi pálya ne látna vendégül egy-egy külföldi sportembert és nagyon



A bécsi golfbajnokság magyar győztesei:
Satacz Oszkár, Lauber Dezső, Gyurkovich Béla.

sok angol és amerikai egyedül azért keresi fel Budapestet, hogy a Svábhegyen golfozzék.

Ebből az alkalomból nem lesz érdektelen, ha megemlékezünk *Lauber Dezsőről*, a Magyar Golfclub megalapítójáról és többszörös bajnokáról, akinek a neve ma már az egész világ golfozói között közismert, úgyis mint sportemberé, úgyis mint golfpályatervezőé.

Beszéltünk Lauber Dezsővel, aki ezeket mondja a Magyar Golfclub megalapításáról:

— *Zichy Géza Lipót gróf és Halvani Károly báró voltak velem együtt az első golfozók. Bécsből hozattunk tréner, Tátralomnicon treniroztunk és addig toboroztuk a híveket, amíg 1910-ben sok nehézség után meglarhattuk a svábhegyi Golf Club megalakulását.*

— *Az alapításhoz természetesen pénz kellett, így történt tehát, hogy az első tagok a vastagabb zsebbű arak közül kerültek ki.*

— *Péves azonban azt hinni, hogy klubunk exkluzívisra törekszik. Elzárkózottságunk oka egyedül az, hogy a Svábhegyen már régen kitéltük a »Megtelt!« táblát: nem fér több játékos a pályára.*

— *Hiszem azonban, hogy rövidesen a golf is oly népszerű sport lesz nálunk is, amilyen népszerű a külföldön; a főváros a Hárshegy aljában, a Szép Juhászné mellett gyönyörű telket bocsátott egy új golfklub rendelkezésére. Most folynak az alapítási tárgyalások és remélem, hogy rövidesen megnyitják a klubot.*

— *Ne kicsinyeljük le a golfot, mint idegenforgalmi propagandát. Mindenki tudja, hogy mit jelent az amerikai és az angol embernek a golf. Egészen*

bizonyos, hogy ha a lillafüredi golfpálya, amelyet én terveztem és amely Európának talán a legszebb fekvésű pályája lesz, elkészül, többet fog használni az országnak, mint minden más külföldi idegenforgalmi propaganda.

Eddig beszélt Lauber Dezső és nem akart a saját ragyogó sportpályafutásáról beszélni. Hadd mondjuk el, hogy Lauber a magyar sportpályákon kívül a brioni, a semmeringi, a feldajindi és legutóbb az abbaiai golfpályát építette. Hadd mondjuk el, hogy ezen munkái közben arra is jutott ideje, hogy megnyerje Bécs, Brioni, München, Hamburg Berlin, Salzbrunn, Heiligendamm, Bad Eilstein Oberhof bajnokságait és nagydíjait és hogy szobáját száznál több szebbnél-szebb és értékesnél-értékesebb díj díszíti.

Remélnünk kell, hogy Lauber Dezső pompás magyar új generációt is nevel a golfnak, legalább is erre mutat, hogy tanítványai, így a magyar golfbajnoknő, *Szlácy Béláné*, továbbá *Gyurkovits Béla* ma már nemzetközi relációban is számottevő tényezők.

Guthy Böske.



Schaumburg-Lippe Adolf hercegné és Lauber Dezső
Bad Eilsenben, a vegyespáros golfverseny után.

LAPUNK 
50.000 példányban jelenik meg.
Hirdessen benne! Az eredmény nem marad el!

Mennyit dohányzik Ön naponta



Akár mennyit szív is, nyugodt lehet afelől, hogy ha a Nikostopot használja, a szivar, vagy cigarettaiban levő nikotinnak csak 14%-a jut a beszívott füstbe, a többi 86% kirekesztődik. Ugyanazon alapon, mint ahogy a legmérgeesebb gázok ellen védekező gázmaszkokat terveztek, jött létre ez a pompás találmány is, melynek kiválóságát a legkiválóbb kutatóintézetek (Wien, Berlin) vizsgálatai igazolják.

Gondolja meg, hogy a jövő háborujának gáztámadása még csak egy bizonytalan (remélhetőleg soha be nem teljesedő) aggodalom; míg megszokott, nélkülözhetetlen pompás szivarja, vagy cigaretta-állandó gáztámadásokat vezet Ön ellen.

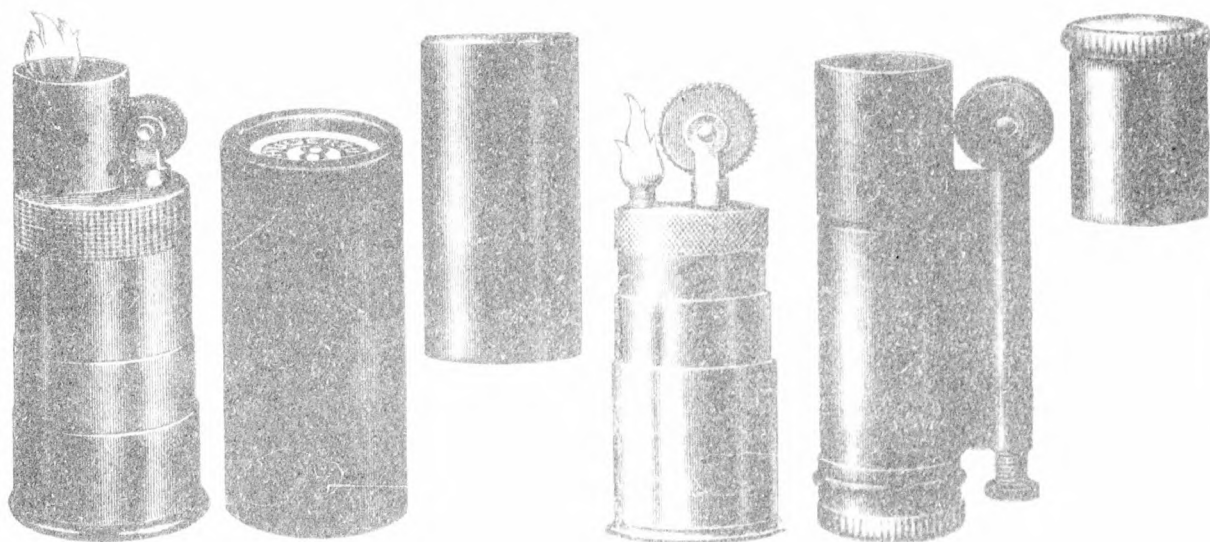
Minden dobozzal, amit megvesz, egészségét óvja! Hogy kényelmét fokozottan szolgáljuk, a közeljövőben a piacra hozzuk már kész, idomított formában is. Ön csak behelyezi a szipkába, vagy cigaretta-hüvelybe, a többit elvégzi a Nikostop.

Forgalomba hozza:

BRÁZAY GYÁR, Budapest,
Telefon: J. 348-76.

**Kapható
mindentűt!**

Magyar gyártmány!



Gyártja: 

**Vadásztöltény-, Gyutacs- és
Fémárugyár R.-T.**
Budapest, V., Mérleg ucca 3.

Eladás csakis nagyban!